

GROENLINKSOOSTERHOUT

GL_OOSTERHOUT

OOSTERHOUT

VERKIEZINGS- PROGRAMMA

2014-2018

GROENLINKS

www.groenlinksoosterhout.nl

INLEIDING

De crisis is geen reden om bij de pakken neer te zitten. Integendeel! Er komen veel veranderingen op ons af. Denk alleen al aan de overheveling van taken van de landelijke politiek naar de plaatselijke overheid. Daarom is dit bij uitstek een moment om met positieve ideeën en duurzame oplossingen te komen.

Van GROENLINKS zult u niet horen dat er niets mag veranderen en dat alles bij het oude moet blijven. Dat is niet realistisch, want door alles bij het oude te willen houden missen we kansen om met creatief denken zaken te verbeteren. Hoewel de huidige landelijke VVD-PvdA-coalitie met de kortingen op middelen die zij gemeenten oplegt bij het tegelijkertijd overhevelen van volledige taken, het pakken van kansen en het verbeteren met creatief denken wel extra moeilijk zal maken. Maar dat is tegelijkertijd ook een uitdaging.

GroenLinks gaat wel uit van kansen en kijkt positief naar de toekomst. Oosterhout heeft veel potentie en dat moeten we gebruiken en verder uitbouwen.

Zoals u van ons gewend bent is **GROEN** bij ons in duurzame handen. Maar er spelen meer belangrijke zaken.

MET de komende herzieningen in de sociale verzekeringssfeer zullen wij in ons programma daarom in de eerste plaats onder

SOCIAAL en SOLIDAIR

met het motto 'Iedereen hoort erbij' die punten aangeven die voor ons belangrijk zijn om te komen tot een Oosterhout, waar eerlijk delen, saamhorigheid, zorg en aandacht voor hen die dat nodig hebben, wezenlijke kenmerken van onze stad zijn.

OMDAT groen en duurzaamheid onlosmakelijk verbonden zijn met GROENLINKS hebben wij het hoofdstuk

DUURZAAM

daaraan gewijd. Het is niet vreemd dat we hier veel aandacht aan besteden, omdat wij er van overtuigd zijn dat alleen een overgang naar een maatschappij waarin duurzaamheid de boventoon voert, toekomstvast is voor ons, onze kinderen en kleinkinderen.

UITVOERING van een sociaal, solidair en duurzaam beleid vraagt om een goed bestuur. Vandaar dat wij in het derde deel van ons programma aandacht besteden aan ons

BESTUUR

waarvan we vinden dat het open en transparant moet zijn, met een voldoende controle van zijn doen en laten door de gemeenteraad.

TENSLOTTE, omdat alles nu eenmaal (voor een deel ons eigen) geld kost, besluiten wij ons programma met het hoofdstuk

FINANCIËN

waarin wij aangeven welke prioriteiten wij willen stellen en hoe een goede verantwoording en controle van het gevoerde financiële beleid er zou moeten uitzien.

Wij zijn ons er van bewust: een verkiezingsprogramma is voor de meesten niet de meest spannende leesstof, maar wij hopen, nee, eigenlijk vertrouwen wij er op, dat het lezen van ons programma u de overtuiging geeft: op 19 maart a.s. gaan we stemmen en dat doen we zeker op **GROENLINKS**.

SOCIAAL en SOLIDAIR

Iedereen wil zijn of haar leven naar eigen inzicht kunnen inrichten. Dromen waarmaken
GROENLINKS staat voor een lokale overheid die daarvoor de voorwaarden schept. Met meer kansen op werk, een fatsoenlijk inkomen, een betaalbare woning, uitstekend onderwijs en goede zorg. We willen die kansen eerlijk delen.

GROENLINKS streeft naar een solidaire samenleving. Een samenleving waarin iedereen mee kan doen en optimale kansen heeft om zich te ontplooiën en zijn leven zelf vorm te geven. Zo'n samenleving vereist een 'sociale politiek', dit in de zin van een politiek, die gericht is op een eerlijke verdeling van welvaart en middelen en die ernaar streeft om tegenstellingen in de maatschappij (en de gevolgen daarvan) te verzachten of, in het beste geval, weg te werken.

Sociaal en solidair zijn, sociale en solidaire politiek willen voeren strekt zich uit tot nagenoeg alle geledingen van ons maatschappelijk leven: welzijn, arbeid en werkgelegenheid, sociale zorg en sociale activering, onderwijs, wonen, zorg, sport, kunst en cultuur. Een dergelijke politiek gaat ook uit van de menselijke waardigheid en zal zich daarom verzetten tegen uitbuiting, onderdrukking en discriminatie van volkeren, groepen of individuen, om welke reden dan ook.

Uitgaande van deze opvattingen zal GROENLINKS zich de volgende raadsperiode inzetten voor een aantal, in haar ogen, belangrijke punten.

ARBEID EN WERKGELEGENHEID

De stijgende werkloosheid baart ons grote zorgen. Het midden- en kleinbedrijf is belangrijk voor de werkgelegenheid en draagt bij aan de leefbaarheid van Oosterhout. Daarom hebben we oog voor de belangen van het MKB.

Economische ontwikkeling (bevorderen bedrijvigheid) en het aantrekken van duurzame werkgelegenheid is een speerpunt voor GROENLINKS. Zij wil dan ook dat de gemeente plannen ontwikkelt om zoveel mogelijk mensen aan het werk te krijgen en om zoveel mogelijk werkgelegenheid (bedrijven) naar Oosterhout te halen. Daarbij kan creatief worden gedacht en de werkgelegenheid en zelfstandig ondernemerschap worden bevorderd door het gebruik van leegstaande het gebruik van leegstaande (gemeentelijke) panden door:

- ✓ Deze tegen bepaalde voorwaarden ter beschikking te stellen van startende ondernemers waardoor deze in de opbouwfase van hun bedrijf minder kwijt zijn aan huisvesting en minder risico's lopen door langdurige contracten.
- ✓ Bepaalde bedrijvigheid in de gemeente te stimuleren door soortgelijke bedrijven bij elkaar onder te brengen in leegstaande gemeentelijke panden waardoor deze bedrijven elkaar versterken door kruisbestuiving en tevens gebruik kunnen maken van gemeenschappelijke voorzieningen. GroenLinks denkt hier aan Slotje Brakestein als innovatie-lab of creatief centrum.

Verder wil GROENLINKS de werkgelegenheid stimuleren door de volgende maatregelen:

- ✓ Het instellen van 1 loket voor gecombineerde ZZP- en loondienstwerkers.
- ✓ Het weghalen van bureaucratische belemmeringen en initiatieven te stimuleren.
- ✓ De gemeente Oosterhout spant zich bij haar acquisitieactiviteiten in voor het aantrekken van (meer) werkgelegenheid biedende duurzame ondernemingen en daarbij ook kijkt naar de bereidheid van die ondernemingen om mensen die een uitkering hebben in dienst te nemen.
- ✓ In de bouwsector wordt door de crisis nauwelijks nog gewerkt. Veel kantoorgebouwen en winkels staan leeg. Tegelijk is er een grote vraag naar betaalbare woonruimte en aangepaste woningen. Samen met de woningbouwcorporaties willen we in Oosterhout blijven zoeken naar mogelijkheden voor betaalbare nieuwbouw en renovatie van bestaande bouw. Dit levert veel werkgelegenheid op.

Als wordt ingezet op energiebesparing en toepassing van duurzame energie, dan levert dat veel nieuw werk op. Bovendien lagere woonlasten voor de bewoners. De omschakeling naar een duurzame economie is dé uitdaging voor alle ondernemers en bedrijven. GROENLINKS wil deze overgang faciliteren: groene en innovatieve koplopers alle kansen bieden.

GROENLINKS staat daarom voor een groene en vitale ontwikkeling van de plaatselijke economie. Dat is goed voor de werkgelegenheid en de leefbaarheid. Daarom:

- ✓ Stimuleren groene bedrijventerreinen.
- ✓ Stimuleren groene burgerinitiatieven.

Uiteraard streven wij ernaar dat zoveel mogelijk mensen aan de slag komen. Werk geeft niet alleen inkomen, het draagt bij aan emancipatie, het geeft iemand ook zelfvertrouwen en een positie in de samenleving en daarmee welbevinden. We gaan daarbij uit van ieders eigen verantwoordelijkheid, maar hebben ook oog voor het verschil in mogelijkheden. Daarnaast vindt GROENLINKS niet dat 'aan de slag komen' alleen een verantwoordelijkheid van de werkloze is. De gemeente en werkgevers moeten hierin mede hun verantwoordelijkheid nemen. Door te strijden tegen arbeidsmarktdiscriminatie, door het bieden van scholingsprogramma's, door deeltijdwerk mogelijk te maken en door ruimere mogelijkheden te creëren voor kinderopvang.

Sociale diensten moeten oog hebben voor de individuele mens. Meedoen in de maatschappij is daarbij het belangrijkste uitgangspunt. Vaak kunnen mensen nog een heel belangrijke bijdrage leveren als ze in een "beschermde" omgeving hun werk kunnen doen.

Daarom wil GROENLINKS dat:

- ✓ Iedereen de kans moet krijgen om te participeren in de maatschappij. Dit haalt mensen uit een sociaal en financieel isolement.
- ✓ De gemeente faciliteert het bijeenbrengen van vraag en aanbod waardoor beide groepen uit hun isolement worden gehaald.
- ✓ Bij het verlenen van gemeentelijke opdrachten de voorkeur wordt gegeven aan bedrijven met een evenwichtige personeelsopbouw in die gevallen waarbij dat niet in de weg wordt gestaan door de Europese aanbestedingsregels.
- ✓ Individuele begeleiding van ouderen wordt gestimuleerd. hierbij is speciale aandacht voor 45+'ers gewenst.
- ✓ Ook de gemeente kijkt bij vacatures in de eigen organisatie naar plaatsingsmogelijkheden voor uitkeringsgerechtigden.
- ✓ Bij het begeleiden van mensen met een uitkering naar betaald werk staat een duurzame uitstroom voorop. Wanneer betaald werk geen mogelijkheid is, wordt gezocht naar andere maatschappelijk nuttige activiteiten, waarbij de persoon centraal staat. Maatwerk in plaats van regeltjes volgen.
- ✓ Mensen met een bijstandsuitkering kunnen voor een bepaalde periode worden gestimuleerd om bij werkgevers aan de slag te gaan waarbij de werkgever het uitkeringsdeel voor zijn rekening neemt en de gemeente dit aanvult tot het minimum loon. Dit maakt arbeid goedkoop voor de werkgever, de gemeente is minder kwijt aan uitkeringen en voor de werknemer loont arbeid en wordt werkervaring opgedaan.

SOCIALE ZORG EN SOCIALE ACTIVERING

Alle inwoners moeten de kans krijgen om mee te doen in de samenleving. Betaald werk hebben is hierbij heel belangrijk. Als mensen niet kunnen of mogen meedoen, dan zorgt dit ervoor dat zij minder kansen krijgen om zich te ontwikkelen en minder toegang hebben tot allerlei sociale en professionele netwerken. Dit kan leiden tot een sociaal isolement en een slechtere gezondheid.

Op sociaal gebied is nog een en ander onzeker omdat op dit moment nog niet bekend is hoe bijvoorbeeld de participatiewet er precies gaat uitzien. GROENLINKS is in ieder geval voorstander van het samenwerken met andere gemeenten om een en ander goed gestalte te geven. GROENLINKS wil mensen niet afschrijven, maar hen een toekomst bieden. En armoede mag geen belemmering zijn voor kinderen om deel te nemen aan de maatschappij.

De gemeentelijke sociale dienst speelt daarbij een belangrijke rol. GroenLinks is voor ruimhartige inkomensondersteuning, zodat mensen met een minimumuitkering of werkende armen zich niet uitgesloten hoeven te voelen en ook hun kinderen aan sport- en culturele activiteiten kunnen meedoen. De gemeente moet daarbij proactief zijn. niet pas in actie komen als mensen uit hun huis zijn gezet of diep in de schulden zitten. Dat vraagt om een gerichte benadering waarbij mensen persoonlijk worden opgezocht.

Sociaal beleid mag niet alleen een financieel vangnet zijn: mensen moeten vooral worden gestimuleerd en ondersteund om hun leven weer op orde te krijgen. GroenLinks wil met name met kracht inzetten op een tweesporenbeleid: het voorkomen dat mensen in een afhankelijkheidspositie komen en een goede ondersteuning van mensen die dit nodig hebben

GROENLINKS wil kansen creëren voor kwetsbare burgers. We weten uit allerlei onderzoek dat een groot deel van de mensen die een bijstandsuitkering ontvangt nooit een reguliere betaalde baan kan krijgen. Het heeft geen zin om deze mensen koste wat kost de arbeidsmarkt op te krijgen, als ze dat niet kunnen. Als rekening gehouden wordt met wat iemand wél kan, dan ontstaan er ook veel meer mogelijkheden voor de mensen zelf én voor de samenleving. Iemand die maar een paar uur per week kan werken, kan bijvoorbeeld getraind worden om vrijwilligerswerk te doen. Mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt worden zo alsnog bij de samenleving betrokken. Meedoen staat voorop: via arbeidsparticipatie of een andere vorm van maatschappelijke activiteit.

De volgende punten zijn voor GROENLINKS belangrijk:

- ✓ Eventuele overschotten van middelen voor het minimabeleid gaan niet naar de algemene middelen.
- ✓ De stelling dat de zorg voor kinderen en mantelzorg gelijkwaardig is aan het hebben van betaald werk en daarom reden kan zijn voor ontheffing van de sollicitatieplicht
- ✓ Periodieke evaluaties van de gevolgen van invoering van de Wet werk en bijstand (WWB) voor de Oosterhoutse minima, eventueel te volgen door een bijstelling van de WWB-verordeningen.
- ✓ Categoriele inkomensondersteuning voor mensen met alleen een AOW-uitkering, soms aangevuld met een gering pensioen.
- ✓ Betaling van gangbaar loon bij zgn. work-first en participatie projecten.
- ✓ Invoering van een persoonsgebonden reïntegratiebudget in Oosterhout.
- ✓ Particuliere initiatieven om armoede te bestrijden, zoals de Stichting Leergeld, de Goederenbank, de Voedselbank en Stichting Hergebruik kunnen (blijven) rekenen op gemeentelijke ondersteuning.
- ✓ Het bestaande minimabeleid wordt ten minste gehandhaafd.
- ✓ Er komt duidelijke voorlichting over minimabeleid om 'niet-gebruik' te voorkomen
- ✓ Niet iedereen is fysiek of psychisch in staat voltijds in de arbeidsmarkt te participeren maar wellicht wel voor een aantal uren per dag of per week. Tegelijk zijn er veel taken die niet vervuld worden vanwege gebrek aan budget. Denk aan eenzame ouderen in bejaardentehuizen of verpleeginstellingen die graag eens naar buiten zouden willen.
- ✓ Stimuleren van werkervaringsstages en maatschappelijke stages
- ✓ Voorkomen van verdringing van bestaande werkgelegenheid.

ZORG EN WELZIJN

Op het gebied van de zorg gaat veel veranderen. De lokale overheid gaat veel taken die nu nog onder het rijk vallen overnemen. Het is van groot belang dat dit zorgvuldig gebeurt. GroenLinks wil ervoor zorg dragen dat de kwaliteit van de zorg niet lager wordt als gevolg van bezuinigingen en neoliberale politiek: professioneel wat professioneel nodig is! Niet de regeltjes maar de mensen moeten voorop staan. Ongelijke toegankelijkheid van voorzieningen tussen gemeenten en binnen de gemeente moet voorkomen worden. Participatie in de samenleving is een waardevol streven, maar participatie is niet synoniem aan 'kwaliteit van leven' (dus: ook beleid op levenskwaliteit). Voorkomen moet worden dat er mensen achter de voordeur verkommeren als gevolg van bezuinigingen en de stelselherzieningen (o.a. langdurige zorg) Zo zal specifiek beleid op het voorkomen van eenzaamheid van mensen met beperkingen nodig zijn. Tenslotte mag een wethouder niet op de stoel van medici gaan zitten.

Voor GROENLINKS zijn de volgende punten van belang:

- ✓ De jeugdpsychiatrie mag niet onder de jeugdzorg vallen. Dit is een medische kwestie en valt dus onder de jeugdgezondheidszorg. Met andere woorden, onder toezicht van artsen en niet van een wethouder.
- ✓ Transitie Jeugdzorg, kind staat centraal.
- ✓ Mogelijkheden creëren dat mensen thuis op een waardige manier kunnen sterven (of bijna-thuis zoals in een hospice).

Van de burger wordt ook steeds meer verwacht. O.a. op het gebied van mantelzorg waarbij wel goed gedefinieerd moet worden wat precies met mantelzorg wordt bedoeld. Nieuwe sociale verbanden moeten worden gefaciliteerd maar niet afgedwongen. Mantelzorgers, sociaal netwerken en vrijwilligers willen we ondersteunen, o.a. door de activiteitencentra hierin een rol te geven. De aansluiting tussen de WMO-AWBZ-ZVW moet worden bewaakt om te voorkomen dat mensen tussen wal en schip raken. Dit geldt evenzeer voor de aansluiting tussen professionele zorg, mantelzorg en vrijwilligers. Wel moet bij dit alles voorkomen worden dat mantelzorg en

vrijwilligerswerk tot een lagere arbeidsparticipatie van vrouwen leidt en ten koste gaat van hun economische onafhankelijkheid

- ✓ Mantelzorg mag niet verplicht worden gesteld.
- ✓ Het is belangrijk dat mantelzorgers zelf ook ondersteund worden. Indien die door overbelasting wegvallen is er een dubbel probleem. Daarom overbelasting van mantelzorgers en sociaal netwerk voorkomen, o.a. door respijtzorg en logeerszorg te faciliteren.
- ✓ Als lokale overheid waardering tonen voor mantelzorgers en vrijwilligers.
- ✓ Vouchersysteem voor vrijwilligerswerk faciliteren. Hieronder wordt verstaan het instellen van een servicedesk waar mensen met een laag inkomen de hulp kunnen invoeren van vrijwilligers.
- ✓ De gemeente moet goede voorlichting geven over welke regelingen en instanties er zijn op dit gebied. Dat is voor velen onduidelijk.
- ✓ Ook de ontvanger moet een keuze hebben. Het kan zijn dat hij/zij liever professionele hulp krijgt.
- ✓ Voorkomen dat aanbesteding van zorg tot een verslechtering leidt van de rechtspositie van mensen (veelal vrouwen aan de onderkant van de arbeidsmarkt) in de zorg.
- ✓ Toets Balkenendenorm en duurzaamheidsbeleid bij aanbesteding van zorg en welzijn
- ✓ Niet zelf als overheid op de stoel van professionele organisaties gaan zitten, vermenging van belangen voorkomen: indicaties dus door Z&W-professionals.
- ✓ Verdringen betaald werk in zorg en welzijn voorkomen
- ✓ De mogelijkheden die het persoonsgebonden budget (PGB) biedt goed en zorgvuldig gebruiken
- ✓ Ruimte en voorrang geven aan vernieuwende (kleinschalig, weinig overhead, hoge kwaliteit) zorgaanbieders zoals Buurtzorg, Martha Flora Huizen, Thomashuizen, De Herbergier.
- ✓ In aanbestedingsbestek opnemen dat aanbieders na gunning personeel van andere aanbieders over moeten nemen. Alles volgens de Nederlandse CAO.
- ✓ De positie van allochtone zelfzorgorganisaties wordt versterkt. Ze leveren een bijdrage aan de positie van de eigen gemeenschap in de samenleving en maken het makkelijker de weg te vinden in de toch nog vaak "witte" instellingen.

'Welzijn' is en blijft een nogal onduidelijk begrip is in Oosterhout zoals GROENLINKS al vele jaren betoogt. Mede door die onduidelijkheid is het zo dat uitvoering van welzijnsactiviteiten gebeurt door welzijnsorganisatie die op dat gebied nagenoeg een monopoliepositie bezit. Ook is GROENLINKS van mening dat 'Welzijn', evenals 'Zorg', aanbesteed zou moeten worden. Uiteraard is een dergelijke aanbesteding pas mogelijk is aan de hand van een welomschreven opdracht die ontleend kan worden aan een duidelijk welzijnsbeleid.

Daarom wil GROENLINKS dat:

- ✓ Er een Beleidsnota 'Welzijn' komt, die de basis is voor het gemeentelijk welzijnsbeleid en gehanteerd kan worden bij een aanbesteding van Welzijn.
- ✓ Projecten met burgeradviseurs worden gehandhaafd en uitgebreid en er duidelijkheid komt waar de burger met zijn vragen in het stadhuis moet zijn.
- ✓ Er een betere rechtspositie van vrijwilligers in gesubsidieerde organisaties komt, dat wil zeggen dat de vrijwilliger een erkende positie binnen de organisatie inneemt, begeleiding krijgt, en een onkostenvergoeding ontvangt.
- ✓ Een onkostenvergoeding voor vrijwilligers niet tot gevolg mag hebben dat wordt gekort op uitkeringen.
- ✓ Het minimaal gewenste niveau van de thuiszorg wordt geleverd tegen een prijs die niet ten koste gaat van de kwaliteit.
- ✓ Er wordt gekeken naar de mogelijkheden voor het realiseren van een hospice in Oosterhout.
- ✓ Er een opvangmogelijkheid voor daklozen in Oosterhout komt.

ACTIVITEITENCENTRA

GROENLINKS Oosterhout zou GROENLINKS Oosterhout niet zijn, als ze in dit programma ook geen aandacht zou besteden aan de activiteitencentra die ontstaan zijn na het in de afgelopen raadsperiode teloor gaan van het daarvoor bestaande buurt- en wijkhuiswerk.

GROENLINKS is van mening dat op dit punt verkeerde keuzes zijn gemaakt en dat de pretenties om het 'het beter en efficiënter' te doen tot op heden bij lange na niet zijn waargemaakt.

GROENLINKS is er dan ook voor om aan wat nu activiteitencentra worden genoemd een nadere invulling te geven, mede als gevolg van de zich van zorgbehoeftes terugtrekkende rijksoverheid met gelijktijdige verplichtingen van gemeentes op dit gebied. De daarmee gepaard gaande ingrijpende bezuinigingen op de voor dit doel bestemde middelen zal een navenante druk leggen op mantelzorgers, sociaal-netwerkers en vrijwilligers.

Naast de bestaande activiteiten ziet GROENLINKS dan ook meer taken weggelegd voor die centra op het gebied van zorg en welzijn, waar nodig aangevuld met voor die taken toegeruste wijkteams, zoals:

- ✓ Het ontwikkelen en uitvoeren van specifiek beleid op het voorkomen van eenzaamheid van ouderen en mensen met een beperking.
- ✓ Het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers en andere vrijwilligers door o.a. respijtzorg te faciliteren.
- ✓ Ondersteunen van mantelzorgers, sociaal-netwerkers en vrijwilligers.
- ✓ Inrichten van een meldpunt voor buurtgebonden vragen en klachten.

Daarnaast vindt GROENLINKS dat die centra:

- ✓ Ook in de avonden een weekenden toegankelijk moeten zijn.
- ✓ Ruimte moeten geven aan het verenigingsleven.

ONDERWIJS

Onderwijs moet er naast het leren van basisvaardigheden als rekenen, lezen, enz. ook op gericht zijn kinderen en jongeren te stimuleren om zich te ontwikkelen tot sociale, verantwoordelijke en zelfredzame volwassenen. Ook heeft het de ambitie om alle leerlingen op een optimaal niveau te laten komen. In een school met dit onderwijs staat de leerling, in al zijn diversiteit, centraal. Het is ook een school die haar personeel de kans biedt zijn talenten te gebruiken en te ontwikkelen.

GROENLINKS is voorstander van Brede Scholen, waar niet alleen onderwijs wordt gegeven, maar waar ook kinderopvang is en allerlei naschoolse activiteiten voor jongeren en ouders plaatsvinden. Waar wordt samengewerkt met welzijns- en zorginstellingen, en ook met culturele- en sportverenigingen. Wij juichen deze ontwikkeling toe, omdat dit bijdraagt aan de brede ontplooiing van kinderen. De Brede School kan zo uitgroeien tot een kindercentrum waar onderwijs, ondersteuning en vrije tijd samenkomen en waar de basisbehoeften van jeugdigen en hun opvoeders centraal staan. In Oosterhout is b.v. 'De Ontdekking' een goed voorbeeld van hoe een dergelijke school zou kunnen werken., De gemeente moet die ontwikkeling naar Brede Scholen stimuleren, door samenwerking en afstemming van allerlei instellingen te bevorderen en door schoolgebouwen hiervoor geschikt te maken (nieuwbouw/renovatie/vrijkomende schoollokalen).

De volgende punten zijn voor GROENLINKS van belang:

- ✓ Het aantal Brede Scholen moet worden uitgebreid naar iedere wijk en elementen van het concept moet ook in het voortgezet onderwijs worden toegepast.
- ✓ De gemeente biedt maatschappelijke stages voor leerlingen aan binnen de gemeentelijke organisatie.
- ✓ De ouderparticipatie voor passend onderwijs wordt bevorderd.
- ✓ De gemeente werkt met VO- en MBO-scholen samen om onderwijsparticipatie te stimuleren en verzuim en drop-out te voorkomen.
- ✓ De gemeente werkt met VO- en MBO-scholen samen op het punt van jongerenbeleid en ter voorkoming van overlast rondom de scholen.
- ✓ Gelden die beschikbaar komen uit de 'transitie jeugdzorg' worden vrijgemaakt voor schoolmaatschappelijk werk, onderwijsbegeleiding en de opzet van Brede scholen.
- ✓ Goed systeem van leerlingenvervoer.

WONEN

Wonen is een basisbehoefte. Dit betekent dat voor iedereen een goede en betaalbare huur- of koopwoning voorhanden moet zijn. Om Oosterhout een economisch sociaal levendige gemeente te laten blijven, een gemeente met een heterogene bevolking, zowel naar leeftijd als naar inkomen, is diversiteit in woningbouw geboden. Bepaalde categorieën van inwoners, en we denken hier bij in

het bijzonder aan jongeren en jonge gezinnen met een laag inkomen, moeten meer kansen krijgen op de woningmarkt. Dat geldt evenzeer voor ouderen die zorg

De kansen die nieuwbouw en herstructurering bieden moeten we ten volle benutten. Daarnaast zijn de mogelijkheden van bestaande woningen te optimaliseren.

Voor alle vormen van nieuwbouw geldt dat dat die zoveel mogelijk flexibel moet zijn. Woningen moeten gemakkelijk aan een nieuwe functie of aan nieuwe bewoners kunnen worden aangepast, b.v. voor ouderen, gehandicapten of 'thuiswerkers'. Het spreekt vanzelf dat nieuwbouw duurzaam moet zijn, zowel met betrekking tot materiaalkeuze, de afwerking en het bouwproces zelf, als voor wat het energieverbruik betreft.

GROENLINKS wil zich inzetten voor de volgende programmapunten:

- ✓ Wegwerken van de in het verleden ontstane achterstand in de sociale woningbouw.
- ✓ Op het terrein van de voormalige brandweerkazerne worden goedkope starterswoningen gerealiseerd.
- ✓ Een actief leegstandsbeleid wordt gevoerd, zoals het tegen lage kosten beschikbaar stellen van leegstaande panden als tijdelijke woonruimte voor jongeren.
- ✓ Goede en voldoende kleinschalige huisvestingsmogelijkheden voor senioren, jongeren en gehandicapten, ook in de kerkdorpen.
- ✓ Woningbeleid dat wordt ontwikkeld in samenspraak met belanghebbenden.
- ✓ Nieuwbouw die zoveel mogelijk flexibel van opzet is (levensloopbestendig bouwen) en die bovendien moet voldoen aan eisen van duurzaamheid.
- ✓ Samen met woningcorporaties worden alternatieve "koopmethodes" ontwikkeld om betaalbare starterswoningen te realiseren.
- ✓ Er komen (meer) 'kangoeroewoningen' (aanbouwoningen voor zorgbehoeftigen).
- ✓ Er wordt goed gekeken naar de diversiteit bij de opbouw van wijken.
- ✓ Het voorzieningenniveau in de wijken moet op peil blijven.
- ✓ Duidelijkheid over de toekomstige woonbestemming van de locaties van zwembad Arkendonk en de Blikken

SPORTBELEID

Sport is geen luxe. Niet alleen zorgen sportvoorzieningen verspreid over de stad voor een plezierig leefklimaat, het heeft ook een sociale component door het verenigingsleven.

Maar dat niet alleen. Een goed sportbeleid kan ook kostenbesparend werken. Het is immers bekend dat steeds meer mensen, en zeker ook jeugd, aan bewegingsarmoede lijden. Met overgewicht en de daarmee samenhangende gezondheidsproblemen zoals o.a. diabetes II en hart- en vaatziekten als gevolg. Hetgeen weer een grote kostendruk legt op de gezondheidszorg.

Goede sportvoorzieningen maar ook speelmogelijkheden voor kinderen en jeugdigen in de wijk zijn dan ook van groot belang. Zeker daar waar armoede deelname aan reguliere sport moeilijk maakt. Daarnaast kan beweging worden gestimuleerd via scholen (o.a. aantrekkelijke schoolpleinen) en de naschoolse opvang / brede scholen.

GROENLINKS maakt zich daarom sterk voor de volgende punten:

- ✓ De gemeente faciliteert initiatieven op sportgebied.
- ✓ Daar waar mogelijk worden Cruyff courts of soortgelijke voorzieningen en speelplekken in de wijken aangelegd.
- ✓ Handhaven combifunctionarissen (onderwijs-cultuur-sport).
- ✓ Stimulering samenwerking tussen zorginstellingen, verenigingen en scholen op sportgebied.
- ✓ Sportverenigingen horen verspreid over de stad te zitten (Geen centralisatie van voorzieningen op dit gebied)
- ✓ De gemeente faciliteert sportevenementen budgetneutraal. Van de organisatoren wordt meer inbreng, ook financieel, verwacht.

KUNST en CULTURELE VOORZIENINGEN

Kunst en cultuur geven onze Oosterhoutse samenleving haar eigen identiteit. Belangrijk is ook dat zij de creativiteit bevorderen, een sociale functie vervullen en een ontmoetingsplaats voor diverse groepen zijn. Gestreefd moet daarom worden dat alle Oosterhouters onbelemmerd toegang hebben tot kunst en cultuur, actief of passief.

Oosterhout heeft in het verleden soms gemakkelijk afstand gedaan van historische, monumentale gebouwen. Het zou daarom goed zijn als de gemeente de nodige inspanningen verricht om de mogelijk te sluiten kerkgebouwen voor het nageslacht te bewaren en in samenspraak met belanghebbenden een nieuwe bestemming aan die gebouwen te geven

GROENLINKS wil het volgende realiseren:

- ✓ Voorzieningen voor culturele organisaties zoals het Huis voor Amateurs in de Pannehoef, dienen betaalbaar te zijn.
- ✓ Wanneer nieuwe bezuinigingen te verwachten zijn, dan dienen in ieder geval verspreid over de stad volwaardige filialen van de bibliotheek aanwezig te zijn.
- ✓ Functies van H19 moeten behouden worden. Indien mogelijk, ook in de wijken en de kerkdorpen.
- ✓ In leegstaande gemeentelijke panden kunnen oefenruimten worden gerealiseerd voor muziek, toneel of andere creatieve zaken, dit eventueel in samenwerking met H19
- ✓ De totstandkoming van een archeologisch/historisch museum.
- ✓ Behoud van de plaatselijke Cultuurprijs.
- ✓ Evenementen die budgetneutraal worden gefaciliteerd. van de organisatoren wordt meer inbreng, ook financieel, verwacht.

RECREATIE

Oosterhout ligt in een omgeving die ideaal is voor recreatie. Buitenrecreatie is van belang voor ontspanning. Door het aanleggen en onderhouden van wandel- en fietspaden wordt het gebied op een goede wijze ontsloten en kan iedereen er van genieten. Ook bezoekers van buiten de stad weten de natuur en recreatiemogelijkheden in en rondom Oosterhout te waarderen gezien de vele verblijfsfaciliteiten in onze omgeving. Dit is een duidelijk ook van economisch belang. Alles bij elkaar genoeg redenen om zorgvuldig om te gaan met onze natuur.

Natuur en toerisme zijn per definitie grensoverschrijdend. Samenwerking met omliggende gemeenten ligt daarom voor de hand.

GROENLINKS staat daarom op het standpunt dat:

- ✓ Ontspanning en recreatie in de natuur voor iedereen belangrijk is. Zowel voor de inwoners als voor onze gasten. Oosterhout faciliteert dit door het aanleggen en onderhouden van wandel- en fietspaden in het buitengebied.
- ✓ De gemeente er zorg voor draagt dat een onbelemmerde toegankelijkheid van en verblijf in de openbare ruimte, o.a. parken en plantsoenen ook voor ouderen en gehandicapten mogelijk is (- zie het rapport Parken van GroenLinks Oosterhout van november 2013-).
- ✓ In parken, plantsoenen en winkelcentra meer bankjes/rustpunten geplaatst moeten worden.
- ✓ Er wordt gekeken naar een goede zonering van de recreatiegebieden zodat mountainbikers, ruiters, wandelaars en fietsers elkaar niet in de weg zitten.
- ✓ Op het gebied van toerisme de gemeente samenwerkt met de omliggende gemeenten.
- ✓ Toeristenbelasting wordt vastgesteld op basis van het werkelijke aantal overnachtingen. De opbrengsten worden gebruikt voor het verder ontwikkelen van toerisme.

EERLIJK EN GRENZENLOOS

GROENLINKS kijkt ook verder over de stadsgrenzen en hecht waarde aan een actief mondiaal beleid, waarin geen plaats is voor discriminatie op grond van wat dan ook, waarin sprake is van internationale solidariteit en sociale rechtvaardigheid. Hier ligt uiteraard een belangrijke taak voor nationale regeringen, de Europese Unie, de Verenigde Naties en andere internationale organisaties. Maar ook gemeenten, dus ook Oosterhout, kunnen hierbij een onmisbare schakel vormen: op lokaal niveau kan iedereen bijdragen aan een sociaal, economisch en ecologisch duurzame wereld. De gemeente kan dat zelf doen, maar ook haar inwoners daartoe aanmoedigen.

Zo kan door het aangaan van een stedenband met een gemeente in een ontwikkelingsland worden bijgedragen aan het ontwikkelen en ondersteunen van projecten in die gemeente en wordt de bewustwording in Oosterhout over het leven in ontwikkelingslanden gestimuleerd. In dit kader pleit GROENLINKS voor:

- ✓ Actieve steun aan activiteiten gericht op sociale, ecologische en culturele bewustwording.
- ✓ Stedenband op basis van wederkerigheid, waar met Oosterhoutse steun kleinschalige projecten worden gerealiseerd.
- ✓ Stimulering van de aankoop van 'eerlijke handel (Fair Trade/Max Havelaar)'-producten, waarbij de gemeente een voorbeeldfunctie heeft.

GROEN EN DUURZAAM

Duurzame ontwikkeling is een begrip dat steeds meer wordt gehanteerd en in de praktijk gebracht. Maar ook vaak blijft het nog bij 'kretologie' zonder dat er verder daadwerkelijke consequenties aan verbonden worden. Daarbij wordt de economische situatie regelmatig als reden genoemd om maar weinig of niets te doen. Duurzaamheid (ecologie) en economie zijn echter nauw met elkaar verbonden, want bij duurzame ontwikkeling zal altijd sprake zijn van een ideaal evenwicht tussen ecologische, economische en sociale belangen. Iedere ontwikkeling die op technologisch, economisch, ecologisch, politiek of sociaal vlak bijdraagt aan een gezonde samenleving met welvarende bewoners en goed functionerende ecosystemen is duurzaam.

Door slim beleid en innovatieve toepassingen zullen ecologie en economie wel degelijk hand in hand kunnen gaan. Sterker nog, de aanpak van de opwarming van de aarde en bestrijding van vervuiling biedt nieuwe kansen. Op gemeentelijk niveau kunnen we daar op verschillende manieren aan werken, b.v. door het binnenhalen van innovatieve bedrijven die de milieuproblemen helpen aanpakken en tegelijk voor werkgelegenheid zorgen..

GROENLINKS staat voor een politiek die gericht is op zo'n duurzame ontwikkeling, d.w.z. een ontwikkeling die aansluit op de behoeften van vandaag zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen VN-commissie Brundtland - 1987). Niet alleen op mondiaal niveau om o.a. klimaatverandering en uitputting van natuurlijke hulpbronnen tegen te gaan, maar zeker ook op plaatselijk niveau.

Daarom kiezen wij voor een groen, duurzaam en leefbaar Oosterhout, niet alleen voor ons, maar dus ook voor onze kinderen en kleinkinderen. We moeten voorkomen dat toekomstige generaties de gevolgen van ons uitsluitend op economisch gewin gericht handelen moeten betalen. In zo'n stad staat de mens centraal. Wij willen ons inzetten om zo'n stad te krijgen.

EEN GROENE, SCHONE EN ENERGIEZUINIGE GEMEENTE

Gletsjers verdwijnen, oceanen verzuren, flora en fauna krijgen het steeds moeilijker. Kortom, het is duidelijk dat er iets moet gebeuren om het energieverbruik en de daarmee gepaarde CO2-uitstoot terug te dringen om de opwarming en vervuiling van de aarde, met alle consequenties van dien, tegen te gaan. Dat zal, uitgezonderd van een paar klimaatsceptici, niemand meer ontgaan. Ook luchtverontreiniging, o.a. door fijnstof, baart velen zorgen, ook in Oosterhout.

In feite is er sprake van een mondiaal probleem, maar ook lokaal kan iedereen zelf aan energiebesparing doen. Van de gemeente mag echter verwacht worden dat zij het goede voorbeeld geeft en bovendien energiebesparing stimuleert. Voor Oosterhout betekent dit dat ingezet moet worden op besparing van energie bij de gemeentelijke organisatie en dat de gemeente ernaar streeft dat nieuwe en te renoveren wijken CO2-neutraal gerealiseerd worden. In dat geval wordt in de wijk ten minste evenveel duurzame energie opgewekt als wordt verbruikt.

Een duurzame en leefbare stad is ook schoon. Dit betekent scherp toezicht op de handhaving van milieunormen en een prijskaartje voor vervuiling.

Schone, prettige en gezonde leefomgeving

- ✓ Geen schaliegaswinning. Oosterhout is en blijft schaliegasvrij.
- ✓ Geen nieuwe bebouwing binnen 300 m van snelweg
- ✓ Geen (uitbreiding van) intensieve veehouderij
- ✓ Geen chemische onkruidbestrijding
- ✓ Hoger handhavingsniveau voor risicovolle bedrijven.
- ✓ Milieuvergunningen van bedrijven worden streng gecontroleerd en gehandhaafd.
- ✓ Energiezuinige en schone nieuwbouwprojecten krijgen korting op de grondprijzen.

Duurzaam en betaalbaar bouwen en wonen

- ✓ Er worden afspraken gemaakt met woningcorporaties en projectontwikkelaars over duurzaam bouwen.
- ✓ De gemeente stimuleert de isolatie van en het gebruik van duurzame energie in eigen woningen. zij geeft daartoe tips en voorlichting.
- ✓ Starterslening blijft beschikbaar gesteld.
- ✓ Het bouwen van starterswoningen wordt gestimuleerd door aanpassing van de grondprijs)
- ✓ Goede verhouding Sociale Woningbouw/Vrije Sector.
- ✓ Woningbouw voor speciale doelgroepen.
- ✓ Grote woningbouwprojecten: afbouwen Contreie en het ontwikkelen van de Zwaaiom zover dat mogelijk is. Realiseren van de fietsbrug naar de Zwaaiom
- ✓ Handhaven van het gedeeltelijk Welstandsvrij bouwen in Oosterhout. Maar wel speciale aandacht voor het buitengebied en beschermde stads- en dorpsgezichten.
- ✓ Een voorwaarde bij het verlenen van een bouwvergunning is, dat de woning/appartementencomplex toegankelijk is voor mensen met een functiebeperking.
- ✓ Soepele gemeentelijke procedures om bestaande woningen toegankelijk te maken voor mensen met een functiebeperking.
- ✓ Stimuleren groepswonen / Meerdere generaties wonen / Collectief bouwen
- ✓ Bij bouwplannen wordt gezorgd voor een goede verkeersontsluiting en zoveel mogelijk parkeergelegenheid op eigen terrein.

Minder geluidsoverlast, lichthinder en afval

- ✓ De gemeente blijft GFT, glas, blik, plastic en restafval gescheiden inzamelen volgens het Diftar-systeem waarbij gedacht kan worden aan aanpassing van de ophaalfrequentie. te onderzoeken is of dit systeem kan worden uitgebreid met inzameling van drankpakken en luiers
- ✓ Handhaven methodiek rioolheffing (Bedrijven moeten meer betalen bij meer verbruik)
- ✓ Lichtvervuiling – en de daarmee gepaard gaande energieverstopping – door reclamezuilen, verlichting van gebouwen en kassen wordt aangepakt.
- ✓ Tegengaan geluid- en milieuoverlast door bedrijven en verkeer.
- ✓ Tegengaan overlast evenementen door spreiding over de stad

MILIEUVRIENDELIJKE EN VEILIGE MOBILITEIT

De fiets en een goed openbaar vervoerssysteem zijn essentieel om een leefbare stad te realiseren. Zo moeten nieuwe wijken vanaf het begin worden aangesloten op het openbaar vervoernetwerk en moet het aantal fietspaden worden uitgebreid. Voorzieningen die het fietsgebruik stimuleren zijn hierbij van belang en daarom ook te treffen. Een fijnmazig netwerk van comfortabele fietspaden, gunstige afstelling van verkeerslichten en voldoende, makkelijk bereikbare fietsenstallingen zijn daarbij essentieel.

Eveneens zijn duurzame verbindingen met omliggende steden en de rest van het land belangrijk. Oosterhout zal daarom, samen met buurgemeenten, actief moeten blijven lobbyen om een spoorverbinding Breda-Utrecht te realiseren.

Voorrang voor de fiets

- ✓ Stimulering gebruik fiets door goede fietsroutes en voldoende stallingen.
- ✓ Fietsers en voetgangers prioriteit. Markt krijgt fietsmogelijkheden en de fietsenstalling is daarbij fietsend bereikbaar.
- ✓ Goede en veilige fietsverbindingen o.a. kerkdorpen.
- ✓ Meldpunt "ruim baan voor de fiets".
- ✓ Bij strooien in de winter krijgen hoofdfietsroutes en buslijnen prioriteit.
- ✓ Gratis fietsstallingen (meer ruimte voor elektrische fietsen, parkeer ruimte bakfietsen).
- ✓ Meer oplaadpunten voor elektrische fietsen. Zowel in de openbare fietsstallingen als op strategische punten in de stad.

Aantrekkelijk openbaar vervoer

- ✓ Busstation wordt opgeknapt.
- ✓ Het openbaar vervoer is makkelijk toegankelijk voor ouderen en gehandicapten.
- ✓ Gemeente voelt zich meer verantwoordelijk voor OV en zorgt voor adequate inspraak en lobby (samen met buurgemeenten).
- ✓ Spoorlijn Utrecht – Breda met een station in Oosterhout
- ✓ Ondersteuning deelauto initiatieven.
- ✓ Nachtbussen.
- ✓ Meer openbaar vervoer (kleinschalig collectief vervoer, buurtbussen, etc.).

BEPERKEN VERVUILING EN OVERLAST AUTOVERKEER

De auto is een handig, en voor velen onmisbaar vervoersmiddel. Echter, er zijn onmiskenbaar nadelen aan een te intensief gebruik van de auto verbonden. Zeker in woonwijken en nabij scholen. Met name rondom scholen komen geregeld verkeersgevaarlijke situaties voor. Ook zal de groei van het autoverkeer –in Oosterhout toch al bovengemiddeld groot- teruggedrongen moeten worden door gebruik van de fiets en openbaar vervoer te stimuleren.

Winkels en bedrijvigheid maken de stad aantrekkelijk. Maar creëren tevens overlast voor omwonenden. Zo behoren grote en vervuilende vrachtwagens uit woonwijken geweerd te worden. Dat komt de luchtkwaliteit en veiligheid ten goede.

GROENLINKS vindt de volgende punten voor Oosterhout van belang:

- ✓ Betaalparkeersysteem in de binnenstad handhaven
- ✓ Geen nieuwe rondwegen om Oosterhout heen.
- ✓ Inrichten van transferia met goed en gratis openbaar vervoer naar centrum.
- ✓ Voor alle wegen, behalve doorgaande wegen, gaat een maximum snelheid van 30 km/u gelden, met een strikte handhaving daarvan
- ✓ Oplaadpunten voor elektrisch aangedreven auto's realiseren op gemeentelijke parkeerplaatsen en stimuleren op andere plekken. Daarbij werkt Oosterhout samen met marktpartijen.
- ✓ Extra vervuilende auto's worden zoveel mogelijk geweerd: alleen de schoonste vrachtwagens/bestelbusjes mogen de stad in.
- ✓ De bevoorrading van winkels en bedrijven in woonwijken wordt strenger gereguleerd om overlast voor bewoners en luchtverontreiniging te minimaliseren
- ✓ Inrichten van transferia met goed en gratis openbaar vervoer naar centrum.
- ✓ Veilig te voet of op de fiets naar school. gemotoriseerde voertuigen worden met een stopverbod geweerd bij scholen

GROEN, NATUUR EN DIERENWELZIJN

Duurzaamheid betekent ook dat we zuinig moeten zijn op onze groene omgeving. Bijvoorbeeld door onze stadsparken, de Groene Ruimte en het landschap niet vol te bouwen met nieuwbouwwijken en bedrijventerreinen. Er is in en rondom Oosterhout de laatste jaren al veel groen en natuur verloren gegaan door bouwactiviteiten. GROENLINKS wil daarom meer aandacht voor de natuur en een beter gebruik van beschikbare ruimte. Ook in en rond bebouwd gebied moet meer natuur komen. Het aanwezige groen moet versterkt en goed en milieuvriendelijk onderhouden worden. De stadsparken mogen niet verder worden aangetast ('groen blijft groen!!').

Door bouwlocaties slimmer en compacter te bebouwen (inbreiding) kan het aantal woningen uitgebreid worden, zonder dat dit ten koste gaat van het groen.

Op bedrijventerreinen staan veel panden ongebruikt. Door het opknappen van oude bedrijventerreinen kunnen deze opnieuw aantrekkelijk worden gemaakt. Bovendien is het door een slimmere bebouwing en een betere logistieke en infrastructurele planning mogelijk om meer bedrijven te herbergen. Zo kunnen kostbare natuur en open ruimte gespaard blijven. In de keuze van bedrijven kiest de gemeente Oosterhout vooral voor milieuvriendelijke en innovatieve bedrijven die zuinig met ruimte omgaan in relatie tot het aantal arbeidsplaatsen.

Dierenwelzijn neemt een belangrijke plaats in een solide natuurbeleid. GROENLINKS wil daarom meer aandacht voor de omgang met dieren. Zowel in de vrije natuur als in de bio-industrie. Voor alle met Groen, Natuur en Dierenwelzijn samenhangende aspecten zijn GROENLINKS' programmapunten

Natuur & recreatie

- ✓ Bestaand groen, blijft groen.
- ✓ Realiseren ecologische verbindingzones. Bestaande natuur wordt versterkt en daar waar mogelijk nieuwe ontwikkeld. Bij nieuwe bebouwing worden ecologische verbindingzones in stand gehouden en bestaande natuurwaarden zo goed mogelijk behouden.
- ✓ Beeldbepalende monumentale bomen blijven (velvergunning)
- ✓ Compensatie van geveld bomen vindt voortaan plaats in de omgeving waar deze bomen geveld zijn.
- ✓ Opstellen groenstructuurplan voor elke wijk om zo de natuurwaarden in de stad in beeld te brengen.

- ✓ Buurtbewoners die hun straat/buurt willen vergroenen komen in aanmerking voor ondersteuning door het ter beschikking stellen van materiaal, technisch en praktisch advies en het voorkomen van ambtelijke draaimolens.
- ✓ Het landschapspark Breda-Oosterhout (verbinding natuurgebieden) wordt versterkt, waarbij ook de recreatie in dat park in goede banen wordt geleid.
- ✓ Bij inrichting nieuwe gebieden kansen voor natuur (Contreie, Everdenberg)
- ✓ Bij het beheer van gemeentelijke groenvoorzieningen staat biodiversiteit voorop. Bij onderhoud daarvan wordt rekening gehouden met broedseizoenen.
- ✓ Meer wandel- en fietsroutes door het groen (afspraken met agrariërs en waterschappen etc).
- ✓ Ruimte voor water in nieuwe plannen..
- ✓ Geen chemische bestrijding van onkruid door de gemeente. Bij de burgers wordt chemische bestrijding ontmoedigd via voorlichting.

Gezonde en aantrekkelijke wijken en kerkdorpen

- ✓ Betere verbinding bebouwde kom en buitengebied
- ✓ Verbeteren levenskwaliteit door vergroening openbare ruimte
- ✓ Gelijk onderhoudsniveau voor de hele stad.
- ✓ Natuuravonturen: speelplaatsen waar kinderen natuur kan ontdekken (samen met IVN, Oranjepolder, MEC, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer, scholen)
- ✓ Groene schoolpleinen/schooltuinen.
- ✓ Plaats voor nieuwe (tijdelijke) creatieve winkels/bedrijven in het centrum
- ✓ Evenwicht tussen rust en bedrijvigheid. Daarom handhaven bestaande regeling zondagsopenstelling van winkels (zoals besloten in de raadsvergadering van oktober 2013)
- ✓ Stadslandbouw faciliteren.
- ✓ Voorzieningenniveau wijken en kerkdorpen handhaven en waar mogelijk uitbreiden

Bedrijventerreinen

- ✓ Bedrijventerreinen natuurvriendelijk inrichten.
- ✓ Geen nieuwe bedrijventerreinen (geen uitbreiding Everdenberg) maar opknappen van de bestaande.
- ✓ Bedrijventerreinen regionaal regelen en afstemmen.
- ✓ Geen woningbouw en nieuwe bedrijventerreinen ten oosten van de A27.
- ✓ Actief leegstandsbeleid!! Zoals door het tegen lage kosten beschikbaar stellen aan startende ondernemers, het vestigen van tijdelijke musea in lege winkelpanden in de binnenstad of het creëren van tijdelijke woonruimte voor jongeren.

Klimaat en energie

- ✓ Lokale energiecoöperaties ondersteunen.
- ✓ Tips en voorlichting aan bewoners om energie te besparen.
- ✓ Stimuleren van duurzame energieopwekking (zonnepanelen en -collectoren).
- ✓ Energiezuinige en schone nieuwbouwprojecten krijgen korting op de grondprijs.
- ✓ Groene daken en zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen.
- ✓ Zonnepanelen op bushaltes/bij lantaarnpalen en parkeermeters.
- ✓ Afspraken met woningbouwcoöperaties over duurzame energie.
- ✓ De gemeente gebruikt Groene stroom voor de eigen gebouwen en de openbare verlichting terwijl bij openbare verlichting wordt versneld overgegaan op energiezuinige en duurzame Led-verlichting.

Dierenwelzijn & landbouw

- ✓ Er wordt een nota dierenwelzijn in het leven geroepen.
- ✓ Biologische, dierproefvrije en fair trade producten in de catering van de gemeentelijke organisatie. (denk mondiaal, handel lokaal).
- ✓ Opvang zwerfdieren.
- ✓ Geen megastallen.
- ✓ Geen uitbreiding glastuinbouw en intensieve veehouderij.
- ✓ Biologische veeteelt, land- en tuinbouw en natuurbeheer door boeren worden gestimuleerd en ondersteund.
- ✓ De gemeente Oosterhout wordt voor wat betreft landbouw een gentechvrije gemeente.
- ✓ Geen verdere uitbreiding van glastuinbouw en intensieve veehouderij.
- ✓ GroenLinks wil de plezierjacht verbieden en het jagen op gemeentegronden uitbannen.
- ✓ Geen wilde dieren in het circus.

BESTUUR

ALGEMEEN

Een democratisch en doeltreffend bestuur lijkt een vanzelfsprekendheid. Maar in de praktijk is bijvoorbeeld de invloed van de gemeenteraad, in principe het hoogste orgaan, op een aantal terreinen gering. De democratische controle van het beleid moet worden versterkt. Met name de invloed op en controle van allerlei intergemeentelijke organisaties zoals regionale samenwerkingsverbanden is gering. Samenwerking is uiteraard belangrijk maar dient vanuit democratisch oogpunt beperkt te blijven tot uitvoering van beleid en mag niet evolueren tot beleidsontwikkeling waarop de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten vrijwel geen invloed meer kunnen uitoefenen.

Ook de rol van de gemeenteraad bij het vaststellen van een regels van bijvoorbeeld de belangrijke Wet Maatschappelijke Ondersteuning is tot op heden gering, omdat het nu in feite het College is, dat alles vaststelt.

Versterking van de controlerende en richtinggevende rol van de gemeenteraad, in het bijzonder voor wat betreft intergemeentelijke organisaties en samenwerkingsverbanden waarbij Oosterhout partij is.

- ✓ De taak voor de Gemeenschappelijke Regeling West-Brabant is te beperken tot uitvoering van beleid en lobbyen.
- ✓ Ambtelijke samenwerking met Geertruidenberg en Drimmelen tot zover als dat praktisch en handig is. die samenwerking is te beperken tot het gebied van beleidsuitvoering (geen beleidsontwikkeling).
- ✓ Versterken rol van de gemeenteraad bij met name het vaststellen van de regels ingevolge de Wet Maatschappelijke Ondersteuning).

FUSIES

GROENLINKS is voorstander van een zelfstandige gemeente Oosterhout. Mocht echter in de toekomst een herindeling onontkoombaar blijken dan gaat de voorkeur van GroenLinks uit naar het vormen van een Dongemond-gemeente, samen met Raamsdonksveer, Geertruidenberg en Drimmelen.

- ✓ GROENLINKS geeft de voorkeur aan een zelfstandig Oosterhout maar kiest, indien herindeling onvermijdelijk is, voor een Dongemond-gemeente (samen met Raamsdonksveer/Geertruidenberg en Drimmelen).

EFFICIËNT BESTUUR

Zo klein als mogelijk en zo groot als noodzakelijk. GROENLINKS staat op het standpunt dat een gemeente met de omvang van Oosterhout voldoende heeft aan 4 wethouders. Het om politieke redenen creëren van extra wethoudersposten zal GROENLINKS niet steunen. Het ambtenarenapparaat kan volstaan met een tweehoofdige directie. Meer, zoals nu het geval is, is onnodig duur en complex.

Financiële risico's moeten worden vermeden. Zo is het samenwerkingsverband op ICT gebied, Equalit, nu nog onderdeel van de gemeentelijke organisatie waardoor die opdraait voor eventuele problemen. De risico's moeten over de deelnemende gemeenten worden verspreid.

Dus:

- ✓ 4 wethouders is voldoende (3 is niet reëel gezien de extra taken die gemeenten krijgen).
- ✓ Terug naar tweehoofdige directie
- ✓ De risico's van de met ICT-Samenwerking Equalit die nu nog onderdeel van gemeentelijke organisatie is moeten worden verspreid over de deelnemende gemeenten.

TOEGANKELIJKHEID

Bestuur is er voor de burger. Een goede toegankelijkheid in alle opzichten is dan ook een vereiste. Internet is daarbij een handig en efficiënt hulpmiddel. Maar de gemeentelijke diensten moeten in de toekomst ook beschikbaar blijven voor burgers die, om welke reden dan ook, geen gebruik kunnen of willen maken van internet. (Visueel gehandicapten, ouderen).

- ✓ Gemeentelijke gebouwen gaan voldoen aan de eisen van het internationale toegankelijkheidsymbool (ook 'uitgankelijkheid').
- ✓ Gemeentelijke informatie is ook toegankelijk voor visueel gehandicapten en mensen zonder internet.

VEILIGHEID

GROENLINKS verwacht het meest van de fysieke aanwezigheid van de politie (waarbij voorkomen beter is dan genezen, dus meer nadruk op preventie dan op repressie). Zij kan immers direct ingrijpen bij incidenten en calamiteiten. Daar waar nuttig, kan cameratoezicht aanvullend werken, zoals in het uitgaanscentrum. Inzet van drones boven de stad kan niet op goedkeuring van GROENLINKS rekenen. Met name de inbreuk op de privacy en daarnaast het risico van schade en/of letsel in geval van een ongeval met een drone wegen niet op tegen de voordelen.

- ✓ Het gebruik van alcohol en legale drugs is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de volwassen gebruiker. Excessief gebruik kan echter gevaarlijke situaties voor zowel de gebruiker als derden ten gevolge hebben. (plegen van geweld, verkeersdeelname, enz.). Hier is handhaving op zijn plaats. Ook horeca-uitbaters mogen op hun verantwoordelijkheid worden aangesproken.
- ✓ Handhaven van de zgn. 'sus-teams' in het uitgaanscentrum.
- ✓ De gemeente ondersteunt en faciliteert bestaande en nog op te richten buurtpreventieprojecten.
- ✓ Coffeeshop binnen de gemeentegrenzen kan helpen overlast door drugdealers in de wijken te voorkomen of verminderen.
- ✓ Openbare orde en veiligheid. Het grootste gevoel van veiligheid is te verwachten van de fysieke inzet van politie. Daar waar nodig en nuttig kunnen camera's worden ingezet. Privacy moet echter worden gewaarborgd. Daarom mogen in elk geval geen drones boven Oosterhout worden ingezet.

FINANCIËN

ALGEMEEN

Het Oosterhoutse financiële beleid is tot op heden gericht op de korte termijn. Bij ongewijzigd beleid zal daarom zeer snel een groot tekort ontstaan, lopend tot 2,7 miljoen in 2017. GROENLINKS vindt dit onverantwoord. Daarnaast zullen allerlei beleidsterreinen van de landelijke overheid vanaf 2014 worden overgeheveld naar het plaatselijk bestuur. Dit brengt, naast veel werk, ook een verhoging van de kosten met zich mee die zeker niet volledig gedekt zullen worden door bijdragen van de rijksoverheid.

Al met al zal de komende bestuursperiode dan ook zeer voorzichtig en efficiënt met de beschikbare middelen moeten worden omgegaan. Bezuinigingen zullen onontkoombaar zijn maar mogen zeker niet eenzijdig bij de burgers en met name de zwakste groepen van de Oosterhoutse samenleving worden neergelegd. Ook de gemeente zelf zal in de eigen organisatie op zoek moeten naar bezuinigingen.

Bij een aantal gemeentes is het bestaan van een Rekenkamer ter discussie gesteld. Wat GROENLINKS betreft blijft de huidige rekenkamerfunctie gehandhaafd. Iets wat niet gehandhaafd moet worden is de slechts weinigen aansprekende slogan 'Oosterhout Familiestad'. Met het afschaffen hiervan, met alle franje eromheen, kan de gemeente geld besparen.

GROENLINKS vindt, dat

- ✓ De gemeentelijke organisatie regelmatig moet worden doorgelicht op efficiency.
- ✓ De rekenkamerfunctie gehandhaafd dient te blijven.
- ✓ Bij het opstellen en uitvoeren van gemeentelijk beleid zo weinig mogelijk gebruik wordt gemaakt van onderzoeksbureaus en externe inhuur.
- ✓ De campagne 'Oosterhout Familiestad' moet worden beëindigd.

NIEUWE TAKEN

De nieuwe taken die voortkomen uit de overheveling van de zorg dienen zo efficiënt mogelijk en in samenspraak met deskundige marktpartijen te worden georganiseerd. Bureaucratie moet worden voorkomen. De gelden die daarvoor van de landelijke overheid worden ontvangen moeten uitsluitend voor dit doel worden gebruikt en mogen niet worden gestort in de algemene middelen.

- ✓ De gemeente krijgt er taken bij en daarom dient extra zorgvuldig met de beschikbare budgets te worden omgegaan. Daarbij mogen de noodzakelijke bezuinigingen niet ten koste gaan van de zwaksten in de samenleving.
- ✓ Gelden die in het kader van de decentralisatie naar de gemeente worden overgeheveld dienen in hun geheel voor het doel te worden gebruikt waarvoor ze oorspronkelijk zijn bestemd.
- ✓ GroenLinks Oosterhout kan als onderdeel van een landelijke partij haar netwerken op provinciaal en landelijk niveau inzetten bij de transitie vanuit het rijk.

INFRASTRUCTUUR

Gezien de economische situatie en het bij ongewijzigd beleid te verwachten forse begrotingstekort in de komende jaren, is er geen ruimte voor ambitieuze bouwplannen. Er dient daarom kritisch te worden gekeken naar nut en noodzaak van infrastructurele en bouwkundige projecten. Alhoewel deze investeringen niet direct op de begroting drukken is dat in de toekomst wel het geval voor onderhoudskosten en eventuele rente.

Voorkomen moet worden dat begrotingen in de toekomst onevenredig belast worden door het te lichtzinnig in gang zetten grote projecten.

- ✓ Er dient kritisch te worden gekeken naar nut en noodzaak van infrastructurele en bouwkundige projecten. Bijvoorbeeld geen grote dure parkeergarage bij de Bussel die pas over 40 jaar rendabel zal zijn.

LEEGSTAND

In Oosterhout staan veel gemeentelijke panden leeg die wel kosten met zich meebrengen (noodzakelijk onderhoud, rente, etc.) maar geen inkomsten genereren. (huur). Het is dan ook noodzakelijk zo snel mogelijk een goede bestemming voor deze panden te vinden. Zo is het mogelijk panden tegen een aantrekkelijk huurprijs ter beschikking te stellen aan startende ondernemers die vaak moeilijk aan betaalbare bedrijfsruimte kunnen komen. Door samen te werken in de regio kunnen op deze wijze bijvoorbeeld creatieve ondernemers bijeen worden gebracht. Het mes snijdt zo aan twee kanten. Er zijn huurinkomsten voor de gemeentelijke panden en tegelijk wordt er werkgelegenheid gecreëerd.

Ook veel winkels, kantoren en bedrijfspanden in Oosterhout staan leeg. O.a. de aantrekkelijkheid van het winkelcentrum wordt hierdoor aangetast. Er dreigt verloedering en daarmee wordt zowel de leefbaarheid aangetast als een toekomstige kostenpost gecreëerd. Er is geen reden om aan te nemen dat deze trend van leegstand spoedig gekeerd zal worden. Van het faciliteren van nieuwe bedrijventerreinen moet dan ook worden afgezien aangezien verliezen op deze investeringen voor de gemeente hierbij vrijwel zeker zijn en het probleem van leegstand alleen maar wordt vergroot.

Om leegstand te bestrijden bevordert de gemeente actief samen met de eigenaren van deze leegstaande panden dat deze voor andere doeleinden kunnen worden gebruikt. Zoals voor kleinschalige bedrijven, creatieve en ideële ondernemers en bewoning.

Leegstaande winkelpanden in het centrum zouden bijvoorbeeld, eventueel tijdelijk, als tentoonstellingsruimte kunnen worden gebruikt. Of als een overdekte markt voor kleinschalige ondernemers die aan een paar vierkante meters genoeg hebben en voor wie een winkelpand te groot en te duur is, maar die samen wel een aantrekkelijk aanbod aan klanten kunnen presenteren.

- ✓ Leegstaande gemeentelijke gebouwen zoals Outflow, Brakestein en Schervenheuvel dienen tegen lage kosten ter beschikking te worden gesteld aan bijvoorbeeld ondernemers. Hiermee worden inkomsten en werkgelegenheid gerealiseerd. Dit regionaal aanpakken en promoten.
- ✓ Actief beleid om leegstaande winkel-, bedrijfs- en kantoorpanden al dan niet tijdelijk voor een ander doel te gebruiken.

EVENEMENTEN

Evenementen dragen bij aan een levendige stad maar brengen daarnaast ook kosten en overlast met zich mee. Bij het faciliteren van evenementen dient dan ook beter gekeken te worden naar de verhouding tussen kosten en baten. Veel kosten, zoals schade aan groenvoorzieningen, komen immers te laste van de burgers. Om te voorkomen dat de overlast altijd bij dezelfde groep bewoners komt te liggen dienen evenementen over de stad te worden verspreid.

- ✓ Bij faciliteren van evenementen dient beter gekeken te worden naar de verhouding tussen kosten en baten. Van organisatoren wordt een grotere bijdrage verwacht, ook financieel.
- ✓ Evenwichtige spreiding van evenementen over de stad

BELASTINGEN

De tering moet naar de nering worden gezet door niet meer uit te geven dan verantwoord is. Het dichten van gaten in de begroting door lastenverzwaring wordt door GROENLINKS slechts in zeer uitzonderlijke omstandigheden gesteund.

Bestaande belastingen dienen zoveel mogelijk te worden gebruikt voor het doel waarvoor ze indertijd in het leven zijn geroepen. En niet als aanvulling op de algemene middelen. Zo is GROENLINKS niet tegen een hondenbelasting (de vervuiler betaalt) maar dienen de opbrengsten voor deze doelgroep, d.w.z. de hondenbezitters, te worden besteed. Bijvoorbeeld door aanleg en onderhoud van hondenuitlaatplaatsen waardoor overlast voor de overige bewoners wordt verminderd en de hondenbezitter met plezier zijn hond kan uitlaten omdat hij weet waarvoor hij belasting betaalt.

Daarnaast zal ook huidige wijze van vaststelling van de toeristenbelasting herzien moeten worden. Bij handhaven van de bestaande situatie loopt de gemeente substantiële inkomsten mis. Gezien het vorenstaande is het duidelijk dat ook die inkomsten ingezet zouden moeten worden voor bevordering van het toerisme.

- ✓ De hondenbelasting blijft gehandhaafd maar wordt wel omgezet in een doelbelasting.
- ✓ Herziening van de wijze van heffing van toeristenbelasting.